

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 1957, sp. zn. 1 Tz 94/57

Číslo: 68/1957

Právní věta:

"Jinou zvláště přitěžující okolnost" nelze přičíst pachateli, jestliže se dopustil činu za určité okolnosti, která zakládá zvláště přitěžující okolnost v zákoně výslovně uvedenou. V takovém případě nutno přičíst pachateli tuto výslovně uvedenou zvláště přitěžující okolnost.

Jestliže řidič řídí motorové vozidlo, ačkoliv se před tím požitím alkoholických nápojů přivedl do stavu podnapilosti, takže má sníženou schopnost k řízení, jde o porušení důležité povinnosti uložené řidiči zákonem.

Aby mohlo přicházet v úvahu použití § 30 tr. zák., musí to dovolovat stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost v konkrétním případě.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 12.06.1957

Spisová značka: 1 Tz 94/57

Číslo rozhodnutí: 68

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Alkohol, Doprava, Důležitá povinnost, Motorové vozidlo, Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby, Opilství, Provoz silniční, Řidič, Snížení trestu, Zvlášť přitěžující okolnost

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obžalovaný řidič nákladního auta řídil v podnapilém stavu nákladní auto okresního průmyslového kombinátu velkou rychlostí, v době zvýšené frekvence jížděl do zatáčky a proti předpisům chtěl projet mezi plně obsazeným městským autobusem a protijedoucí tramvají. Ježto neovládal vozidlo a místo k projetí mezi autobusem a tramvají nebylo dostatečně široké, došlo ke srážce nákladního auta obžalovaným řízeného a oběma dalšími hromadnými dopravními prostředky, což mělo za následek lehké zranění dvou cestujících v tramvaji a poškození vozidel. Po nehodě obžalovaný urazil příslušníka veřejné bezpečnosti, který se účastnil vyšetřování nehody.

Lidový soud v Olomouci uznal obžalovaného vinným trestným činem obecného ohrožení podle § 192 odst. 2 písm. b), c) tr. zák., jehož se dopustil na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, a za jiné zvláště přitěžující okolnosti, totiž jízdou ve li stavu opilosti a trestným činem urážky veřejného

činitele podle § 180 tr. zák. Za to odsoudil obžalovaného podle § 192 odst. 2 tr. zák. se zřetelem k § 22 odst. 1 tr. zák. a za použití § 30 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou měsíců. Podle § 51 odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zák. vyslovil vedlejší trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu deseti let. Tento rozsudek se stal pravomocným.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil rozsudek lidového soudu a tomuto soudu uložil, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona uvedl, že lidový soud pochybil především v tom, že kvalifikoval trestný čin obecného ohrožení podle § 192 odst. 1, 2 písm. b), c) tr. zák., ačkoliv měl být správně kvalifikován podle § 192 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zák. Dále uvedl, že lidový soud uložil nepřiměřeně nízký trest.

Nejvyšší soud shledal, že byl porušen zákon.

Podle § 10 odst. 2 písm. c) vyhl. č. 145/1956 Ú. L. o provozu na silnicích, je zakázáno řídit motorové vozidlo řidiči, jehož schopnost řízení je snížena, zejména požitím alkoholického nápoje. Tímto ustanovením je uložena řidičům důležitá povinnost při řízení motorových vozidel. Jestliže tedy řidič řídí motorové vozidlo, ačkoliv se před tím požitím alkoholického nápoje přivedl do stavu podnapilosti, takže má sníženou schopnost k řízení, jde o porušení důležité povinnosti uložené řidiči zákonem. Toto porušení důležité povinnosti při spáchání trestného činu obecného ohrožení podle § 192 odst. 1 tr. zák. zakládá zvláště přitěžující okolnost podle § 192 odst. 2 písm. a) tr. zák. Ustanovení § 192 odst. 2 písm. c) tr. zák. je toliko podpůrné, což plyne ze slov „jiná zvláště přitěžující okolnost“ a jinou zvláště přitěžující okolnost nelze pachateli přičíst tam, kde táž určitá skutečnost zakládá zvláště přitěžující okolnost v zákoně výslovně uvedenou. Tak je tomu v daném případě. Lidový soud proto tím, že obžalovaného uznal vinným trestným činem podle § 192 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák. místo písm. a) tr. zák. porušil zákon v ustanovení § 192 odst. 2 písm. a), c) tr. zák.

Lidový soud při výměře trestu použil ustanovení § 30 odst. 1 tr. zák. a vyměřil obžalovanému trest hluboko pod zákonnou hranici trestní sazby.

Aby mohlo přicházet v úvahu použití § 30 tr. zák., musí to dovolovat stupeň nebezpečnosti činu pro společnost L v konkrétním případě. Jestliže stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je tak vysoký, že by trest uložený pod dolní hranici trestní sazby neodpovídal tomuto stupni nebezpečnosti činu pro společnost a nemohl splnit účel trestu uvedený v § 17 odst. 1 tr. zák., nelze ustanovení § 30 tr. zák. použít.

V konkrétním případě neuvážil lidový soud řádně veškeré okolnosti, které svědčí o vysokém stupni nebezpečnosti jednání obžalovaného pro společnost. Lidový soud nevzal v úvahu, že podle provedeného zjištění se obžalovaný dopustil trestného činu v silně podnapilém stavu na frekventované ulici v době největšího dopravního ruchu, jel nepřiměřeně vysokou rychlostí, nedbal dopravních předpisů, bezohledně předjížděl motorové vozidlo a vydal v nebezpečí života osob, které byly dopravovány v hromadných dopravních prostředcích a nešetřil ani národního majetku. Již způsob provedení činu svědčí o vysokém stupni nebezpečnosti trestného činu obžalovaného pro společnost.

Dále nevzal lidový soud v úvahu a náležitý zřetel na to, že obžalovaný byl již pro trestný čin opilství podle § 187 odst. 2 tr. zák. spáchaný v dopravě odsouzen a dále pak na to, že porušoval zákaz řízení motorových vozidel, který mu byl uložen rozsudkem lidového soudu v Olomouci z 28. 4. 1955.

Kromě toho k posouzení možnosti nápravy obžalovaného je třeba uvážit, že obžalovaný kromě

odsouzení soudem pro trestný čin opilství podle § 187 odst. 2 tr. zák. byl třikrát potrestán dopravním inspektorátem pokutou pro porušování dopravních předpisů.

Z toho vyplývá, že obžalovaný je nanejvýš neukázněný řidič, který soustavně porušuje dopravní předpisy a dvakrát se dopustil závažných trestných činů ohrožujících dopravu. K tomu přistupuje v souzeném případě ještě trestný čin urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák., jímž obžalovaný prokázal svoji nevážnost ke společnosti a orgánům státu, které bdí nad bezpečností občanů a ochraňují jejich majetek.

Všechny tyto skutečnosti nasvědčují tomu, že stupeň nebezpečnosti činů obžalovaného pro společnost je tak značný, že nelze uložit trest pod dolní hranici trestní sazby v tak rozsáhlé míře, jak to učinil lidový soud.

Je proto uložení trestu obžalovanému hluboko pod dolní hranicí trestní sazby v očividném nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost. Lidový soud tím, že uložil trest odnětí svobody hluboko pod dolní hranici zákonné trestní sazby, porušil tudíž zákon v ustanovení § 17 odst. 1 písm. b), c), § 19 odst. 1 tr. zák.

Lidový soud bude muset ve věci znovu jednat a získat si podklad pro novou výměru trestu. K tomu si bude muset po případě vyžádat spisy o předchozím odsouzení obžalovaného, aby mohl řádně posoudit povahové vlastnosti obžalovaného a pohnutky, z nichž jeho trestná činnost pramenila, aby tak mohl vyměřit spravedlivý trest.